

Underdånigt betänkande och förslag

angående

Lönereglering m. m.

för

Styrelsen för allmänna väg- och
vattenbyggnader,

afgifvet den 19 Maj 1879

af

i nåder förordnade Komiterade.

STOCKHOLM

TRYCKT I CENTRAL-TRYCKERIET

1879.

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Sedan Löneregleringskomitén, som den 19 sistlidne December fullgjort sitt uppdrag i fråga om lönereglering för Nationalmuseum samt derom afgifvit underdånigt betänkande, med anledning af då instundande julhelg för en kortare tid afbrutit sitt arbete, börjades detsamma åter den 8

Januari detta år, då, i enlighet med Eders Kongl. Maj:ts nådiga befallning, Komitén meddelad genom embetsskrivelse af den 20 sistlidne December från Statsrådet och Chefen för Finansdepartementet, till behandling företogs frågan om reglering af **Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader**, hvarom Komitén nu får i underdånighet afgifva betänkande och förslag.

Historik.

Sedan den år 1819 inrättade s. k. Strömnrensningsskomitén, hvilken hade till uppgift att genom strömnrensningars verkställande och lättade transporters öppnande befrämja en ökad framalstring och afsättning af landtmannavaror, med år 1827 upphört, öfverlemnades alla under denna komités ledning ställda arbeten till Storamiralsembetets tredje afdelning. Detta embete upphäfdes dock 1840, hvarefter och sedan Rikets Ständer dels anvisat betydligare statsbidrag för allmänna arbeten till den inhemska industriens befrämjande, såsom kanal- och hamnbyggnader samt elfrensningar, dels ock stält till Kongl. Maj:ts disposition särskilda fonder för vägbyggnader, utdikningar och sjösänkningar m. m., genom Kongl. brefvet den 6 Augusti 1841 tills vidare förordnades en särskild förvaltning, benämnd Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader, att under Chefens för Civildepartementet lydadt och inseende handlägga ärenden af omförmälda slag.

Instruktionen af år 1841.

Sistnämnda dag utfärdades ock instruktion för den tillförordnade Styrelsen, hvilken skulle utgöras af en öfverdirektör såsom chef, biträdd af en byråchef för de tekniska ärendena och en kamrerare för kameral- och kansligöromålen; hvarjemte vid expeditionen skulle tjenstgöra två ritare, en kanslist och en vaktmästare. I landsorten anställdes dessutom fem under Styrelsen lydande distriktschefer, en för hvardera af de fem väg- och vattenbyggnadsdistrikt, i hvilka riket indelades, nämligen: *norra* distriktet, innefattande Norrbottens, Vesterbottens, Vesternorrlands, Jemtlands och Gefleborgs, östra delen af Stora Kopparbergs, jemte Upsala och Stockholms län; *mellersta* distriktet, bestående af Filipstads bergslag, vstra delen af Stora Kopparbergs län till och med Barkens och Siljans kanal samt Örebro, Vesterås och Nyköpings län; *östra* distriktet, utgörande Linköpings, Kalmar, Jönköpings och Skaraborgs län; *vestra* distriktet, bestående af Göteborgs och Bohus', Elfsborgs och Karlstads län, med undantag af Filipstads bergslag; samt *södra* distriktet, innefattande Hallands, Kronobergs, Malmöhus', Kristianstads, Blekinge och Gotlands län. Å 1852 års stat uppfördes derutöfver ytterligare en ritare samt fem biträden eller distriktsadjutanter, de senare med anställning hos distriktscheferna i or-

terna. Norra distriktets stora omfång gjorde dock snart behovet af ännu en distriktsadjutants anställning derstädes oafvisligt, och en sådan tillsattes derföre år 1861. Jemväl kansligöromålens tillökning kräfde redan från och med år 1843 större arbetskrafter, hvarföre, efter det extra skrivvarebiträde någon tid användts, en andre kanslist uppfördes på verkets stat. Af de båda kanslisterna erhöll sedermera den ene benämningen registrator. Med anledning af dels önskvärdheten att inom Styrelsen ega tillgång å någon person med tillräckliga tekniska insigter för att kunna vid förfall för byråchefen förrätta hans tjenst, dels ock svårigheten att med den aflöning, som för ritarne var å Styrelsens stat anvisad, besätta någon af dessas befattningar med en för göromålen behörigen kvalificerad person, samt med hänsyn jemväl till de hos Styrelsen förekommande tekniska göromålens mängd och beskaffenhet, föreslog Kongl. Maj:t vid 1877 års riksdag, att i stället för de tre hos Styrelsen tjenstgörande tekniska biträdena (ritarne) skulle få anställas endast två, men till fyllandet af berörda stegrade åligganden fullt tjenlige och bättre aflönade biträden med benämningar af förste och andre adjutant, hvilket förslag af Riksdagen godkändes. Slutligen torde böra omnämnas, att Styrelsens nuvarande chef, hvilken den 10 Augusti 1877 förordnades till denna befattning, äfvensom till chefsembetet för väg- och vattenbyggnadskorpsen, med bibehållande af förut innehafvande chefskap i Styrelsen öfver statens jernvägsbyggnader, numera enligt Kongl. Maj:ts förordnande den 13 sistlidne December innehar generaldirektörs benämning och värdighet. Den å Styrelsens för allmänna väg- och vattenbyggnader nuvarande stat uppförda personal utgöres således af 18 embets- och tjenstemän samt 1 vaktmästare, på sätt bil. litt. A utvisar.

Styrelsen har enligt instruktionen till åliggande att handlägga tekniska och administrativa ärenden, som angå: a) anläggningar och förbättringar af kanaler, slussar, vägar, broar, färjor samt andra vatten- och landtkommunikationer; b) hamnbyggnader och muddringar; c) strömnrensningar; och d) arbeten för beredande af större odlingsföretag medelst utdikningar eller aftappningar af sankta trakter och sjöar. Dessa arbeten äro dels sådana, som genom särskilda Kongl. resolutioner blifvit åt bolag, menigheter eller enskilda personer upplåtna, men i mer eller mindre mån med allmänna medel eller särskilda förmåner understödda mot vilkor, att till det allmännas nytta och begagnande vidmakthållas, dels arbeten, hvilka helt och hållet på statens bekostnad och genom dess myndigheters åtgärd blifvit verkställda eller äro under utförande, och dels arbeten, som

genom enskildes försorg och på deras bekostnad utföras, men äro af den allmänna beskaffenhet, att Kongl. Maj:ts nådiga bifall och fastställelse till deras utförande erfordras. I fråga om de med allmänna medel understödda arbetsföretagen, eger Styrelsen att utöfva ett kontrollerande inseende sålunda, att de af Kongl. Maj:t fastställda villkor i afseende å statens och det allmännas derunder beroende rätt varda iakttagna; att väsentliga förändringar mot fastställda planer icke utan anmälan och vederbörligt tillstånd må ega rum; samt att hinder och uppehåll i kommunikationerna genom ofullkomliga anstalter eller icke i rätt tid företagna reparationer eller underlåtna muddrings- och rensningsarbeten m. m. icke må uppkomma; skolande Styrelsen, utan att ingripa i den speciella förvaltning, som, enligt de för hvarje sådant företag utfärdade resolutioner och antagne regler, på de af bolag valde direktions- eller enskilda ankommer, dels i rådgifvande egenskap lemna biträde, då sådant af vederbörande direktions- eller enskilda begäres, dels såsom kontrollerande hos Kongl. Maj:t i underdånighet anmäla hvad i ett eller annat afseende, efter en allmän plan för rikets samtliga väg- och vattenkommunikationer, med hänsigt såväl till handels-, sjöfartens och öfriga näringars förkofran, som till rikets försvar, må finnas befordra ändamålet ej mindre med hvarje företag särskildt, än den allmänna arbetsplanen i sin helhet. Med arbeten, hvilka helt och hållet af staten bekostas, har Styrelsen omedelbar befattning i afseende såväl å utförandet af fastställda planer samt förvaltandet och redovisandet af dertill anslagna medel, som å anläggningarnes underhåll och ändamålsenliga begagnande, i följd hvaraf de dervid anstälde tjenstemän och betjente stå under Styrelsens lydnad samt dertill hörande förråder och öfriga tillgångar under hennes inseende. För samtliga nu nämnda arbeten skola kostnadsförslag med dertill hörande ritningar granskas af Styrelsen, som sedermera har att, med utredande af företagets ändamål, berörde handlingar jemte arbetsplanen till Kongl. Maj:t i underdånighet öfverlemna. Vidare åligger Styrelsen att granska de berättelser, som årligen skola af distriktscheferna till Styrelsen afgifvas angående kostnaden och fortgången af föregående årets arbeten samt om underhållet och handhafvandet af de redan utförda, jemte af samma chefer uppgjorda planer för löpande årets arbeten, samt derefter till Kongl. Maj:t i underdånighet aflemna en fullständig årsberättelse om allt hvad i detta afseende under tillryggagångna året inom riket utfördt blifvit, jemte en allmän plan för ingångna årets arbetsföretag. Slutligen bemyndigades Styrelsen genom Kongl. brefvet den 6 Juli 1866 att, till förenkling och undvikande af omgångar i åtgärderna,

å Kongl. Maj:ts vägnar godkänna samt antaga arbetskontrakter, utan behof af att, såsom dittills, först underställa dylika handlingar Kongl. Maj:ts pröfning och beslut.

Öfverdirektören äfvensom, på hans underdåniga förslag, byråchefen, kamreraren och distriktscheferna förordnas af Kongl. Maj:t, hvaremot öfrige tjenstemän och betjente antagas och entledigas af öfverdirektören.

Är öfverdirektören stadd på embetsresor eller eljest af laga förfall hindrad att sina embetsgöromål förrätta, expedieras »kuranta» mål af byråchefen och kamreraren gemensamt »på Styrelsens vägnar», då dessa blifva för åtgärderna ansvarige.

Beträffande göromålens fördelning mellan Styrelsens embets- och tjenstemän får Komitén, med ledning dels af instruktionen dels ock af uppgifter från personalen, utöfver hvad redan blifvit nämndt, meddela följande:

Byråchefen, hvilken numera enligt Kongl. Maj:ts skrifvelse den 22 December 1851 icke får tillika utöfva chefskapet i närmaste väg- och vattenbyggnadsdistrikt, hvartill han enligt instruktionen var berättigad, handlägger och föredrager alla tekniska ärenden; kontrollerar och granskar med biträde af adjutanterna inkomna planer och förslag, underställer chefen gjorda anmärkningar och föreslår erforderliga rättelser; uppsätter i enlighet med fattade beslut underdåniga utlåtanden äfvensom andra skrivelser angående till Styrelsens yttrande hänskjutna tekniska frågor; kontrasierar utgående skrivelser i dessa ärenden och öfvervakar deras expedierande; förer anteckningar öfver alla med anslag understödda arbeten och dervid skeende förändringar; ombesörjer uppsättandet af ordres till distriktscheferna angående verkställande af årsinspektioner och vidtager i anledning af de sedermera inkommande inspektionsberättelserna de åtgärder, som deraf påkallas; upprättar i samråd med chefen förslag till fördelning af de utaf Riksdagen anvisade anslagsfonderna och ombesörjer de expeditioner, som af nådiga besluten härom föranledas; öfvervakar uppsättandet af årsberättelsen och utarbetandet af dertill hörande tabeller samt författar vissa delar af samma berättelse; företager, då chefen så anbefaller, inspektionsresor och utöfvar i öfrigt den kontroll å allmänna arbeten, som åt honom uppdrages; vårdar kontraktshandlingar rörande allmänna arbeten och inkomna berättelser öfver desamma; samt föredrager ärenden, som röra väg- och vattenbyggnadskorpsen och uppsätter deraf föranledda skrivelser.

Kamreraren handlägger och föredrager räkenskaps-, anmärknings- och dermed gemenskap egande kanslinål, afgifver förslag till taxor m. m.,

uttager och qvitterar till Styrelsens disposition anslagna medel från Statskontoret eller andra kassor, insätter medlen i Riksbanken samt utskrifver och kontrasignerar assignationer för utbetalningarne; granskar alla inkommande räkningar samt räkenskaper rörande de under Styrelsens öfverinseende ställda hamnar och farleder eller andra allmänna arbeten, äfvensom Kongl. Maj:ts befallningshafvandes redovisningar för uppburna vägundersökningsmedel; håller räkning och upprättar årligen hufvudbok öfver de allmänna medel, som till Styrelsens förvaltande äro anslagna samt redovisar för desamma; författar den del af årsberättelsen, som rörer Styrelsens räkenskaper; uppgör årligen sammandrag af Styrelsens räkenskaper till ledning för Riksdagens revisorer; uppgör formulär till kontrakt och säkerhetshandlingar för alla med statsbidrag understödda enskilda jernvägsanläggningar och allmänna arbeten; granskar de inkomna kontraktshandlingarne; samt afgifver utlåtande vid ifrågasatta förändringar i de genom antagna kontrakt stadgade villkor.

Förste adjutanten biträder med granskning af planer till allmänna arbeten och därför upprättade kostnadsförslag, med uppsättning af skrivelser i dylika ärenden, med utredningar af tekniska ärenden samt med upprättandet af Styrelsens årsberättelse; verkställer inspektioner å allmänna arbeten samt utför undersökningar och upprättar planer med kostnadsförslag till företag af dylik beskaffenhet, när sådant af Styrelsen anbefalles; biträder såsom adjutant vid väg- och vattenbyggnadskorpsens chefs-expedition samt förrättar byråchefens tjänst, då denne är stadd på embetsresor eller eljest förhindrad att sköta sin befattning i Styrelsen.

Andre adjutanten omhänderhar arkivet och biblioteket samt förer register öfver dit inkommande kartor, handlingar och böcker; har tillsyn öfver möbler och inventarier, ombesörjer erforderliga inköp och upprättar årligen inventarielistor deröfver; kontrollräknar och omarbetar vid behof inkomna planer och kostnadsförslag samt kopierar ritningar och kartor; verkställer efter anvisning anteckningar i liggaren öfver de med statsbidrag understödda arbeten; tillhandagår för öfrigt med hvad byråchefen ålägger rörande arbetens godkännande, betygs utfärdande derom m. m.; uppgör en del af tabellerna till årsberättelsen; registrerar inkommande och afgående skrivelser rörande väg- och vattenbyggnadskorpsen; samt förrättar, då förste adjutanten är borta på inspektionsresor eller eljest förhindrad att sin tjänst utöfva, en del af dennes åligganden.

Registratorn förer diariier och upprättar register öfver inkommande ärenden och utgående expeditioner; meddelar och bestyrker afskrifter af

Styrelsens handlingar; biträder med uppsättning af årsberättelsen samt ombesörjer dess tryckning och korrekturläsning; deltagar i uppsättningen af skrivelser och i andra förefallande göromål, då tiden det medgifver; samt upprätthåller kamrerarens befattning, då denne har förfall.

Kanslisten biträder med att ordna och upprätta register öfver alla under ett föregående år inkomna mål, med uppsättande af skrivelser, med utarbetande af en del utaf årsberättelsen och med renskrifning; expedierar utgående skrivelser; samt sköter vid förfall för registratorn dennes åligganden.

Distriktscheferna åligger, hvar för sitt distrikt, att leda förefallande allmänna väg- och vattenbyggnadsarbeten, anställa mätningar och undersökningar samt upprätta arbetsplaner och kostnadsförslag öfver nya anläggningar; att förskaffa sig noggrann kännedom om distriktets topografi, hydrografi och statistik, förnämligast i hvad ortens näringar, naturliga tillgångar och fattigvårdsanstalter angår, äfvensom om dess kommunikationsmedel och dessa sistnämndas brister samt sättet för deras förbättrande genom vägar, kanaler, strömmrensningar eller hamnar; att utöfva kontrollerande uppsigt öfver anbefalda undersökningar, rörande allmänna väg- och vattenbyggnadsarbeten samt öfver dessas utförande och underhållande; att årligen, då Styrelsen så nödigt pröfvar, besigtiga alla med statsbidrag fullbordade eller under utförande varande arbetsföretag, söka rätta begångna misstag och till Styrelsen insända inspektionsberättelse, upptagande arbetenas fortgång och underhåll, jemte de fel och försummelser, som i tekniskt eller administrativt afseende kunna blifvit begångna af dem, som hafva ledningen och vården af dessa arbeten sig anförtrodd; att inom Februari månads utgång hvarje år till Styrelsen insända här ofvan omnämnda årsberättelser; att på kallelse infinna sig i hufvudstaden för att med öfverdirektören gemensamt öfverlägga om bestämmande af allmänna arbetsplaner eller granskning af ifrågakomna förslag till arbeten af större omfång eller för andra viktigare föremål; samt att föra inventarium öfver de kartor, förslag och andra handlingar rörande allmänna arbeten, som vid hvarje distriktschefsexpedition böra finnas tillgängliga.

Distriktsadjutanterna biträda vederbörande distriktschefer vid förekommande göromål samt verkställa, efter deras eller Styrelsens ordres, på egen hand arbetsundersökningar och inspektioner m. m.

Med hänsyn till nödvändigheten att, för ledning och tillsyn vid verkställighet af allmänna arbeten, ega erforderlig tillgång på skickliga ingenjörer med särskilda för detta yrke förvärfvade teoretiska och praktiska

Väg- och vattenbyggnadskorpsen.

insigter, organiserades tills vidare enligt Kongl. Maj:ts skrifvelse den 22 December 1851 en väg- och vattenbyggnadskorps med uppgift att tillhandagå Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader i den befattning med allmänna arbeten, som enligt gällande instruktion Styrelsen tillkommer; denna dock obetaget att till erforderliga undersökningar och arbetsföretag använda äfven sådana utom korpsen varande officerare eller andra sakkunnige personer, som dertill finnas tjenlige. För vinnande af inträde i korpsen erfordrades, enligt reglementet för densamma: *att* vara minst tjuogoett år gammal; *att* hafva tjenstgjort minst två år vid något allmänt arbete eller vid undersökningsförrättningar med vitsord om färdighet i förekommande göromål och fallenhet för ingenjörsyrket; samt *att* hafva genomgått den vid Mariebergs läroverk för ingenjörselever bestämda lärokurs; med rätt likväl för korpschefen att i fråga om befordringar till majorsgrad inom korpsen i underdånighet anmäla i yrket särdeles utmärkt person äfven utom korpsen. Ehuru korpsens egentliga befattning är rent civil, har den dock ansetts böra organiseras på militärisk fot och stå under krigslagarne af uppgifne skäl, *att* erfarenheten visat, att »vid tillfällen, der en skicklig officer haft befälet öfver ett arbete, som erfordrat större arbetsstyrka, det utförts med ordning och drift, hvilket vore att tillskrifva dels den omständighet, att en officer har flera band på sitt uppförande och dels att den svenske arbetaren är van vid hörsamhet mot tjenstemän, som sjelfva stå under militärisk disciplin;» *att* »vid tillfällen, då kommenderad trupp användts till större arbetens utförande, det befunnits oundgängligt att arbetsbefälhafvare varit officer, emedan civil tjensteman icke, utan att ständigt påkalla biträde af truppens eget befäl, kunnat ordna vissa delar af de nödiga arbetsdetaljerna;» samt *att* dessutom korpsen vid dess bildande »kunde uppsättas med den personal, som sedan flera år utgjort Styrelsens för allmänna väg- och vattenbyggnader tjenstebiträden och hvaraf byråchefen, distriktscheferna och de vid byråns tekniska afdelning anstälde personer redan voro officerare i flottans mekaniska korps, hvadan endast en öfverflyttning med innehafvande grader komme för dem i fråga.» Korpsen, för hvilken reglemente utfärdades sistberörda dag, utgöres af en chef, som tillika är chef för nämnda Styrelse, samt ett efter behovet lämpadt antal officerare af öfverstelöjtnants-, majors-, kaptens- och löjtnantsgraderna; varande en af öfverstelöjtnanterna tillika byråchef i samma Styrelse. Korpsens officerare, hvilka kunna af Styrelsen kommenderas till verkställande af undersökningar, uppgörande af planer, ritningar och förslag för tillämnade arbeten samt förrättande

af öfriga med korpens befattning gemenskap egande uppdrag, äfvensom under krig beordras till ingenjörstjänstgöring vid arméen, äro icke å stat uppförde eller med fasta löner försedde, utan åtnjuta aflöning blott i form af arfvode eller traktamente för de tider, då verklig tjänstgöring är dem uppdragen, i hvilket afseende är genom Kongl. brefvet den 29 Mars 1878 stadgadt, att vid Styrelsen anställde tekniska embets- och tjänstemän, äfvensom officerarne vid väg- och vattenbyggnadskorpsen må, utan afseende derpå om de innehafva lön på stat eller icke, tillgodonjuta, utöfver ersättningen enligt gällande resereglemente, såsom tjänstgöringspenningar fem kronor för hvarje dag vid tillfällen, då de erhålla uppdrag att verkställa inspektioner å eller undersökningar för allmänna arbeten, vare sig de der- till beordras af Styrelsen eller distriktscheferna, eller förrättningarne med bidrag af allmänna medel utföras på anmodan af Kongl. Maj:ts befallningshafvande eller menighet. Har åter ledningen eller utförandet af ett beslutadt allmänt arbete uppdragits åt sådan embets- eller tjänsteman, utgår särskild ersättning därför enligt öfverenskommelse, vare sig arbetet helt och hållet bekostas af staten, eller utföres med eller utan statsbidrag.

I förut afgifvet betänkande angående lönerreglering m. m. för Kammarkollegium har Komitén redan meddelat, hvad Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader i sin underdåniga, till Komitén remitterade skrifvelse af den 1 November 1873 föreslagit i fråga om lönerreglering för Styrelsen.

*Styrelsens
skrifvelse år
1873.*

Med ledning af Styrelsens diariier och koncepter m. fl. handlingar får Komitén meddela följande redogörelse öfver dels antalet under nedannämnda år till Styrelsen inkomna ärenden och från Styrelsen utgångna expeditioner, dels ock antalet ej mindre af de under arbete år 1878 varande företag, med hvilka Styrelsen haft befattning, än ock af de redan fullbordade arbeten, som stå under Styrelsens kontroll.

*Inkomna ären-
den m. m.*

År 1878 inkommo till Styrelsen:	
Kongl. bref	90
Kongl. remisser	109
Remissresolutioner	60
Skrifvelser från statsdepartement och embetsverk	22
d:o från andra myndigheter, menigheter och enskilde med redovisning för vägundersökningsmedel samt för repara- tioner och ombyggnader	26

Transport 307

	Transport	307
ansökning om och afsägelse af statsbidrag och lån till		
arbetsföretag		49
uppgjorda arbetskontrakt, delgifningsbevis och andra handlingar		93
infordrade utlåtanden, förklaringar och upplysningar		37
rese-, inspektions-, revisions- och arbetsberättelser		57
kassarapporter		9
afsyningsbetyg		57
kostnadsförslag och ritningar för fastställelse samt kopior af ritningar		22
förslag till reparationer och ändringar i fastställda byggnadsplaner samt förlängning af bestämd arbetstid		23
begäran om arbetes afsyning och om kommunikationsleds öppnande för trafik		14
räkenskaper samt inkomsts- och utgiftsförslag		12
samt begäran om granskning af ifrågasatta arbeten och om godkännande af arbetskontrakt		4
Ansökningar till tjänstebefattningar, om tjänstledighet och om erhållande af resestipendium		8
Inlevereringar af medel		5
Requisitioner af d:o		38
d:o af handlingar		9
Anmälanden och förfrågningar		31
Qvittenser		44
Diverse		23
	tillsammans	842.

De diariiförda ärendenas antal uppgick

år 1877 till 1017	år 1873 till 838
» 1876 » 948	» 1872 » 833
» 1875 » 892	» 1871 » 776
» 1874 » 910	» 1870 » 769.

Härvid är att erinra, dels att — då ärende påkallat infordrande af utlåtande, upplysningar eller handlingar — de inkomna svaren eller handlingarne i diarium intagits under nya nummer, dels ock att de enskilda jernvägarnes månadsrapporter, hvilka skola till Styrelsen för allmänna väg-

och vattenbyggnader insändas, från och med år 1878 icke, på sätt förut skett, diariiföras, utan endast antecknas å tabellariska förteckningar.

De utgående expeditionernas antal

år 1878 utgjorde	1096	år 1873 utgjorde	696
» 1877 »	968	» 1872 »	730
» 1876 »	828	» 1871 »	709
» 1875 »	869	» 1870 »	711.
» 1874 »	816		

Af de år 1878 inkomna 842 ärendena hafva omkring 548 tillhört byråchefens och 294 kamrerarens föredragning.

	Antal	
	arbetsföretag år 1878, med hvilka Styrelsen haft befattning.	fullbordade arbeten, som stå under Styrelsens kontroll.
Rörande anläggningar eller förbättringar af kanaler, slussar, vägar, broar eller andra vatten- och landtkommunikationer.....	146 ¹⁾	233 ²⁾
» hamnbyggnader eller muddringar	20	58
» strömmrensningar	—	15
» arbeten för beredande af större odlingsföretag medelst utdikningar eller aftappningar af sanktrakter eller sjöar	117	444
Summa	283	750 ³⁾

Slutligen torde böra omnämnas, att de medel, som för innevarande år äro emot redovisning ställda under Styrelsens förvaltning, eller till hvilkas fördelning å ifrågasatta arbetsföretag Styrelsen afgifver förslag, utgöras — oberäknade anslagen till sjelfva Styrelsen och till speciela af Riksdagen särskildt pröfvade arbetsföretag — af 200,000 kronor för anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar, 20,000 kronor för understödjande af mindre hamn- och brobyggnader samt upprepning af åar och farleder, 30,000 kronor till understöd för byggande vid större fiskelägen af smärre båthamnar,

¹⁾ Af dessa äro enskilda jernvägsanläggningar till antal af 47.

²⁾ Af dessa äro enskilda jernvägar till antal af 51.

³⁾ Af dessa äro 28 helt och hållet bekostade af staten.

80,000 kronor till understödjande af sådana myrutdikningar och vatten-aftappningar, som företrädesvis afse att minska frostländigheten, 45,000 kronor till undersökningar och expenser för allmänna arbeten samt 3,000 kronor till resestipendier åt medlemmar af väg- och vattenbyggnadskorp-sen, eller tillsammans 378,000 kronor.

*Embetsverket
och dess sty-
relse m. m.*

När Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader inrättades, blef den endast tills vidare tillförordnad, och dess stat fastställes ännu årligen af Eders Kongl. Maj:t och Riksdagen. Då emellertid Styrelsens åliggan-den numera icke kunna anses vara af tillfällig natur, och anledning icke heller finnes till ett motsatt antagande för framtiden, lärers skäl ej vara att längre på extra stat bibehålla detta embetsverk, för hvilket den kortare och redan nu allmänt brukliga benämningen *Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen* synes hädanefter böra antagas.

Af hvad förut blifvit omförmäldt framgår, att Styrelsens för allmänna väg- och vattenbyggnader åligganden äro af dels teknisk, dels ad-ministrativ natur. Alla der förekommande ärenden kunna dock ej ute-slutande hänföras till ena eller andra slaget. Tvärtom innebär flertalet af dem frågor af båda slagen och erfordra således för bearbetning och afgörande handläggning af å ena sidan tekniskt bildade och å andra sidan i administrativa måls behandling förfarne embets- och tjänstemän, hvar-före ock inom embetsverket såväl det ena som andra elementet synes böra erhålla sin målsman genom verkets särskiljande i en *teknisk* och en *admi-nistrativ afdelning*.

Styrelsen utöfvas af öfverdirektören, biträdd af en byråchef för de tekniska ärendena och en kamrerare för kansli- och kameralgöromålen. Denna organisation af sjelfva Styrelsen har allt hittills visat sig fullt ändamålsenlig, och Komitén har derföre icke anledning att deri föreslå några hufvudsakliga förändringar. Med hänsyn emellertid till göromålens inom Styrelsen, i förhållande till åtskilliga andra embetsverks, ringare om-fattning, lärers ej vara nödigt att för handläggning och föredragning af de till den tekniska afdelningen hörande ärendena ega en person med den einbetsställning, som tillkommer byråchefer i de större embetsverken, hvar-före Komitén anser i stället för byråchefen böra anställas en tjänsteman i lägre grad med enahanda åligganden, som tillkomma den nuvarande byråchefen. Denne tjänsteman föreslår Komitén må benämnas *förste inge-niör*, genom hvilken benämning antydes arten af hans verksamhet.

Med fästadt afseende å de göromål, som åligga andre föredraganden hos Styrelsen, är denne att betrakta ej mindre såsom sekreterare och kam-

rerare, än äfven såsom bokhållare och kassör samt revisor. Kansli- och kameralärendenas ringa antal och i allmänhet enkla beskaffenhet göra det visserligen möjligt för en person att medhinna alla dessa olikartade göromål, men Komitén har, sådant oaktadt, funnit viktiga skäl tala för revisionsbestyrets skiljande från denna tjänst. Anmärkningar, som inom embetsverken i allmänhet uppkomma vid granskning af underordnades räkenskaper, pröfvas och afgöras i reglen i första hand af vederbörande verks egen Styrelse; men enligt instruktionen för Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader skola inom Styrelsen uppkomma anmärkningar afgöras, icke af Styrelsen, utan af Kammarrätten. Anledningen till detta undantagsförhållande torde finnas deri, att kamreraren icke kan såsom föredragande yttra sig öfver de anmärkningar, han sjelf i egenskap af revisor framställt. Detta förhållande föranleder äfven den olägenhet, att, derest Kammarrätten skulle anse nödigt att i sådant ärende infordra Styrelsens yttrande, föredraganden å den administrativa afdelningen är förhindrad att ärendet handlägga. Befrias således, såsom önskligt är, kamreraren från nu ifrågavarande åliggande och förenklas dessutom, på sätt Komitén ämnar föreslå, kassörsgöromålen, blifver kamreraren i tillfälle att, använda en del af sin tid för andra angelägna arbeten inom Styrelsen. Då denna är ett tekniskt embetsverk, är klart, att chefen för detsamma företrädesvis måste vara en i såväl teoretiskt som praktiskt hänseende tekniskt bildad person, likasom ock hans närmaste man å den tekniska afdelningen. Dessa egenskaper utesluta visserligen icke med nödvändighet den för ärendenas administrativa behandling erforderliga vana och förmåga; men med fog kan icke alltid påräknas, att till nyssnämnda platser erhålla personer, förenande teknisk bildning i erforderligt mått med nämnda administrativa egenskaper. Af behovet synes derföre påkalladt, att verkets chef och förste ingenjör fortfarande ega inom verket tillgång på administrativt biträde. Denne tjänsteman borde ega förmåga att med ledning af de tekniska utredningar och upplysningar, som af vederbörande lemnas, uppsätta utlåtanden och skrivelser i de tekniska ärenden af större vikt, hvilka icke af chefen eller förste ingenjören medhinnas; och nämnda behof lär lämpligast kunna fyllas af kamreraren, som redan nu utöfvar sekreterarebefattning i fråga om kansli- och kameralärendena.

Vid ärendens handläggning hos Styrelsen gör sig esomoftast känbart behovet af en person med juridiska insigter för bedömande af vissa föreslagna arbetens inverkan på tredje persons rätt, för arbetskontraktens och säkerhetsförbindelsers uppgörande, granskning och bevakning m. m., hvar-

före det ostridigt är af stor vikt, att Styrelsen inom sig eger en person med juridisk bildning för att vid förefallande behof kunna såsom Styrelsens ombudsman fungera. Denna befattning torde utan svårighet kunna medhinnas af föredraganden för de administrativa ärendena, som följaktligen borde vara en juridiskt bildad tjänsteman och hvilken med hänsyn till beskaffenheten af de göromål, som sålunda skulle honom åligga, synes hädanefter böra i staten upptagas såsom *sekreterare och kamrerare, tillika ombudsman*.

Med anledning af förut omnämnda svårigheten att hänföra de hos Styrelsen förekommande ärendena till rent tekniska eller administrativa, kan möjligen angående ett eller annat ärende tvifvel uppstå, huruvida det bör tillhöra förste ingenjörens eller sekreterarens föredragning, och då nuvarande instruktion icke innehåller föreskrift, huru i sådant fall skall förfaras, torde rättighet böra chefen meddelas att derom bestämma.

På grund af hvad här ofvan blifvit anfördt, hemställer alltså Komitén,

att Styrelsens för allmänna väg- och vattenbyggnader nuvarande åligganden må uppdragas åt en på ordinarie stat uppförd förvaltning, benämnd Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen med två afdelningar, en teknisk och en administrativ;

att sjelfva Styrelsen må utgöras af en öfverdirektör såsom chef samt en teknisk och en administrativ tjänsteman såsom föredragande;

att öfverdirektören må ega ensam beslutanderätt i förekommande ärenden, sedan han hört vederbörande föredragande, hvilken är underkastad ansvar för fattadt beslut, mot hvilket han icke anmält reservation;

att, om tvifvelaktigt är, huruvida ett ärende bör af förste ingenjören eller af sekreteraren och kamreraren föredragas, öfverdirektören må derom bestämma; samt

att om, då Styrelsen vid öfverdirektörens frånvaro af båda föredragandena utöfvas, vid ärendes afgörande uppstå olika meningar dem emellan, beslutet må utfärdas i enlighet med dens mening, till hvars föredragning ärendet hör.

Ehuru Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har till åliggande att handlägga ärenden rörande anläggning af vatten- och landtkommunikationer i allmänhet, har dock härifrån undantagits högsta ledningen af nybyggnadsarbeten vid statens stambanor och hvad dermed har gemenskap, hvilken i stället uppdragits åt en särskild, tills vidare tillförordnad förvaltning, enligt Kongl. brefvet den 30 December 1862 benämnd Styrelsen öfver statens jernvägsbyggnader. De med stambanesystemets fullbordande förenade göromål hafva varit af den omfattning, att inrättandet af en särskild, för dessa arbeten uteslutande afsedd förvaltning varit nödvändig. Detta behof förefinnes jemväl för närvarande, men då med säkerhet kan antagas, att rikets stambanor varda i den närmaste framtiden fullbordade, upphöra vid denna tidpunkt sistnämnda Styrelsens egentliga åligganden, hvarigenom densamma möjligen blir öfverflödig. Tänkbart och antagligt är visserligen, att äfven derefter kunna för statens räkning ifrågakomma jernvägsanläggningar, men dessa blifva då antagligen af så ringa omfattning, att en särskild förvaltning för ledningen af dithörande arbeten icke torde blifva erforderlig, utan synes i sådana fall detta åliggande kunna och böra af Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen öfvertagas, derest verket då förses med möjligen erforderlig tillökning i arbetskrafter.

De till Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen ingående räkenskaper äro dels Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvandes redovisningar öfver uppburne vägundersökningsmedel samt öfver de belopp, som i landtränterien i landsorterna insättas för att i mån af behof vara lättare tillgängliga i och för sådana arbeten derstädes, som med statsmedel understödjas eller bekostas, dels ock redogörelser från åtskilliga hamnbyggnader och farleder, för hvilkas begagnande allmänna taxor blifvit fastställda eller tillkommit med understöd af allmänna medel. Båda dessa slag af redogörelser granskas i Styrelsen och uppkomna anmärkningar i fråga om de senare afgöras antingen af Styrelsen eller af annan myndighet, allt efter de olika bestämmelser, som i särskildt för dessa anläggningar utfärdade reglementen innehållas, hvaremot alla öfriga inom Styrelsen gjorda anmärkningar öfverlemnas till Kammarrättens pröfning och afgörande. Antagliga anledningen till sistnämnda förfaringssätt har Komitén i det föregående påpekat och i sammanhang dermed föreslagit, att revisionsbestyret inom Styrelsen skulle öfverflyttas från kamreraren till annan Styrelsens tjänsteman. Godkännes detta förslag, hvarigenom kamreraren skulle blifva oförhindrad att föredraga och deltaga i afgörandet af revisorns gjorda anmärkningar, synes skäligen anledning saknas att fränkänna Väg- och vattenbyggnadsstyrel-

sen rätt att, i likhet med de centrala embetsverken i allmänhet, själf i första hand pröfva anmärkningar emot nu ifrågavarande räkenskaper; i hvilket afseende Komitén dock tillåter sig erinra om hvad den i sitt underdåniga betänkande angående lönereglering m. m. för Kammarrätten uttalat i fråga om sättet för afgörande af anmärkningsmål, hvilka röra tredje persons rätt.

Instruktionens 4 § ålägger Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att utöfva omedelbar befattning med underhållet och ändamålsenliga begagnandet af anläggningar, hvilka utförts helt och hållet på statens bekostnad, till följd hvaraf de vid anläggningarne anställde tjenstemän och betjente stå under Styrelsens lydnad samt dertill hörande förråder och öfriga tillgångar under dess inseende. Dylika anläggningar hafva dock vanligen, sedan desamma fullbordats och godkänts, blifvit, hvad vården och inseendet öfver dem beträffar, ställda omedelbart under det embetsverk eller den myndighet, för hvars ändamål de egentligen tillkommit och som bäst torde vara i tillfälle att utöfva den erforderliga tillsynen. I dylika fall synes Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens befattning med dessa anläggningar vara öfverflödig och nu ifrågavarande åliggande fördenskull böra inskränkas till sådana arbeten, hvilka icke blifvit ställda under vård af annan statens myndighet.

De under Styrelsens omedelbara förvaltning ställda medel, utgörande anslagen till sjelfva Styrelsen samt till undersökningar och expenser för allmänna arbeten jemte några smärre anslag såsom för Drottningholmsbroarnes reparation m. fl. och för innevarande år uppgående tillhopa till 98,487 kronor, uppbäras i Statskontoret af kamreraren och insättas i Riksbanken, hvarifrån medlen vid förefallande behof emot Styrelsens anvisningar åter uttagas och af kamreraren tillhandahållas vederbörande, om utbetalningen sker i hufvudstaden, eller öfversändas till landsorten, om liqviden der skall försiggå. I fråga om utbetalningar från åtskilliga andra embetsverk har Komitén föreslagit, att sådana må verkställas medelst anvisningar på embetsverkets i Riksbanken innestående kassa, och dessa anvisningar, om medlen skola utbetalas i Stockholm, tillhandahållas vederbörande för att medlen i Riksbanken lyfta, eller, om desamma skola till landsorten afsändas, öfverlemnas till Riksbanken för afsändningens besörjande. Enahanda skäl, som föranledt detta Komiténs förslag, föreligga äfven hvad angår utbetalningar från Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, och Komitén tvekar desto mindre att äfven i afseende å dessa tillstyrka nyssnämnda förfaringssätt, som med anledning af anordningarnes ringa

antal hos Styrelsen Riksbankens göromål icke skulle derigenom synnerligen tillväxa, men deremot kamrerarens kassörsbestyr i någon mån minskas, på samma gång statens trygghet skulle ökas.

De vägundersökningsmedel, som af Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande i länen utbetalas, erhållas i förskott efter requisition hos Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen till det belopp, som vid fördelningen af dessa medel blifvit för hvarje län på Styrelsens förslag af Kongl. Maj:t bestämdt. Det i verkligheten erforderliga beloppet häraf kan dock ej på förhand beräknas, hvarföre ock af de årliga redovisningarne inhemtas, att af de erhållna medlen större eller mindre belopp qvarligga i landtränterierna obegagnade, hvilken olägenhet synes Komitén kunna och böra för framtiden undvikas derigenom, att länsstyrelsen af omhänderhafvande medel förskjuter dylika omkostnader inom det belopp, som blifvit för hvarje län för ändamålet bestämdt, hvarefter Styrelsen vid hvarje års slut ut- anordnar ersättning efter requisition.

Komitén föreslår alltså,

att Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen må i fråga om de inom Styrelsen uppkomna anmärkningars pröfning och afgörande tillerkännas enahanda befogenhet, som är eller framdeles varder för centrala embetsverk i allmänhet bestämd;

att Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens skyldighet att öfvervaka underhållet och ändamålsenliga begagnandet af fullbordade anläggningar, som för statens räkning utförts, må inskränkas till sådana, som icke blifvit ställda under vård och öfverinseende af annan statens myndighet; samt

att med utbetalningar af medel från Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen samt bestridandet af kostnaderna för vägundersökningar må förhållas, på sätt Komitén här ofvan föreslagit.

För de tekniska göromålen inom Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader äro, oberäknade öfverdirektören och byråchefen, för närvarande anstälde två tekniska biträden, nämligen förste och andre adjutanten, för hvilkas speciela åligganden Komitén i det föregående redogjort. De göromål, som tillhöra det förra af dessa båda biträden, kräfva fortfarande en ordinarie tjänsteman, för hvilken Komitén föreslår benämningen *andre ingenjör*, dels på det att dermed må betecknas beskaffenheten *Personalen.*

af hans åligganden, dels ock emedan det synes olämpligt att för denna tjänst med uteslutande civila göromål använda en militärisk benämning, hvilket för närvarande är förhållandet och torde hafva sin grund i den omständigheten, att till ifrågavarande befattning vanligen antagits någon person, tillhörande väg- och vattenbyggnadskorpsen, som är organiserad på militärisk fot. För borttagandet af den militära benämningen talar ock den omständighet, att denna befattning kan besättas med person jemväl utom nämnda korps, hvars militära organisation för öfrigt — äfven om den fordom, då nästan alla allmänna arbeten verkställdes af arbetskommenderingar ur arméen, kunde anses af tidsförhållandena påkallad — synes för framtiden kunna upphöra, helst sådant icke synes utgöra hinder för bibehållandet af skyldigheten för personalen att vid förefallande krig i händelse af behof förrätta ingeniörstjänst vid arméen.

Af nuvarande andre adjutantens göromål är en del sådana, som inom andra embetsverk tillkomma registratorn, nämligen omhänderhafvandet af arkiv och bibliotek, registreringen af dit inkomna handlingar och böcker, tillsynen öfver möbler och inventarier, ombesörjandet af erforderliga inköp af inventarier och upprättandet af förteckningar öfver dem, hvilka göromål derföre ock synas böra af verkets registrator öfvertagas. Samme adjutants åliggande att taga hand om och ordna inkommande kartor och kopior af sådana, skulle deremot — då dessa handlingar stå under öfverinseende af föredraganden å den tekniska afdelningen, hvarvid lämpligen jemväl för framtiden bör förblifva — icke åt registratorn öfverlemnas, utan jemte andre adjutantens öfriga, nu ej nämnda göromål uppdragas åt en extra ordinarie tjänsteman, enär hvarken dessa göromåls beskaffenhet eller omfattning kan erfordra en ordinarie tjänstemans anställande.

Med kansli- och kameralgöromålens handläggning äro för närvarande sysselsatte, förutom verkets chef och kamreraren, en registrator och en kanslist. Såsom ofvan föreslagits, skulle registratorn, jemte sina nuvarande göromål, öfvertaga en del af andre adjutantens, deraf registratorns tid dock ej blefve mera upptagen, än att han utan svårighet skulle tillika kunna medhinna att verkställa den föga omfattande revision af inkommande räkenskaper, som hittills ålegat kamreraren, men af Komitén ansetts böra från hans befattning skiljas, helst derest, såsom lämpligt synes, i fråga om registreringen af utgående skrivelser den förenkling vidtages att — i stället för det deröfver nu brukliga diarium, upptagande dag för dag utgående skrivelser med fullständig rubrik och uppgift om myn-

digheten eller personen, till hvilken skrifvelsen aflåtes, med register öfver detta diarium samt ytterligare ett fullständigt sak- och namnregister, som vidhäftas årets registraturband — blott det sistnämnda, såsom för ändamålet fullt tillräckligt, upprättas.

De med kanslistbefattningen förenade göromål äro icke af den beskaffenhet, att de kräfva anställandet af en ordinarie tjänsteman, hvarföre denna befattning lärer böra indragas, såsom förut föreslagits i fråga om lägsta gradens tjänster i andra embetsverk. För expediering af utgående skrivelser och för biträde åt tjänstemännen å den administrativa afdelningen blifver derefter i stället en extra ordinarie tjänsteman behöflig.

På Styrelsens för allmänna väg- och vattenbyggnader stat äro, ehuru icke egentligen tillhörande sjelfva Styrelsen, uppförde dess organer i orterna, cheferna och adjutanterna i de fem väg- och vattenbyggnadsdistriktet; och Komitén har derföre ansett sig pliktig att i detta sitt förslag yttra sig äfven om nämnde tjänstemän. Bland distriktschefernas åligganden, hvilka förut äro nämnda, förekommer det ganska omfattande, att förskaffa sig noggrann kännedom om distriktets topografi, hydrografi och statistik, förnämligast i hvad ortens näringar, naturliga tillgångar och fattigvårdsanstalter angår, äfvensom om dess kommunikationsmedel och dessa sistnämndas brister samt sättet för deras förbättrande genom vägar, kanaler, strömrensningar eller hamnar. En närmare kännedom om de flesta af dessa förhållanden inom distriktet är desto oeftergifligare, som distriktscheferna eljest skulle vara ur stånd att lemna nödiga upplysningar angående lämpligheten af ifrågasatta arbeten och vid deras utförande på ändamålsenligaste sätt leda och öfvervaka desamma; men ehuru önskligt kunde vara, att denna bekantskap gjordes än mera fruktbringande derigenom, att, såsom instruktionen synes förutsätta, distriktscheferna på förhand uppgjorde allmänna eller mera omfattande planer eller förslag till arbeten och anläggningar, som kunde särskildt för ortens och derigenom äfven för landets i sin helhet materiella förkofran vara till gagn, lär en sådan utsträckning af nu nämnda åliggande icke kunna ifrågasättas, enär å ena sidan de grundliga detaljundersökningar, som dylika planers uppgörande förutsätter, skulle erfordra en stor biträdande personal och så stora kostnader för staten, att tillräckliga medel för de erforderliga förarbetena icke torde vara att påräkna, och å andra sidan sjelfva arbetena i allmänhet äro beroende af kommunernas eller enskildes vilja och förmåga att anläggningskostnaderna bestrida eller i dem deltaga. Att under sådana förhållanden för större delar af riket upprätta arbetsplaner, hvilka

sedan icke alls eller blott till någon del bringas till utförande, är derföre icke att tillstyrka, helst brist på förslag i detta hänseende åtminstone icke för närvarande förefinnes, då, efter hvad Komitén inhemtat, hos Styrelsen inneligga planer till ej mindre än 84 vägarbeten, upptagande en längd af omkring 98 mil, med beräknad kostnad af öfver 3,285,000 kronor. För att distriktscheferna emellertid så fullständigt som möjligt må vara i tillfälle att förvärfva sig kännedom om sina distrikt, för att inom desamma kunna utöfva en ändamålsenlig verksamhet, är nödigt, att distrikten ej äro till omfattningen alltför stora; och då norra distriktet, hvilket i afseende på kommunikationerna är det mest vanlottade och inom hvilket otvifvelaktigt ej få allmänna arbetsföretag i närmaste framtiden äro att förvänta, i förhållande till de öfriga är alltför vidsträckt, har Komitén — då de öfriga distrikten i allmänhet synas icke kunna i någon väsentligare mån ökas — ansett riket hädanefter böra indelas i sex väg- och vattenbyggnadsdistrikt. Då emellertid Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen med kännedom om länens olika naturliga beskaffenhet och behof jemte andra härpå inverkan omständigheter bäst lär vara i tillfälle att afgifva förslag om en ny lämplig distriktsindelning, har Komitén, med framhållande endast af angelägenheten af norra distriktets delning, ansett sig icke böra göra någon vidare hemställan i detta afseende.

Enligt instruktionen eger öfverdirektören, då så nödigt pröfvas, till inställelse i hufvudstaden kalla samtliga distriktscheferna, för att gemenamt med honom öfverlägga om bestämmande af allmänna arbetsplaner eller granskning af ifrågakomna förslag till arbeten af större omfång eller för andra viktigare föremål. Denna utväg att rådgöra med distriktscheferna, som förr var mera behöflig, då Riksdagen icke årligen sammanträdde, utan på en gång anvisade anslag för arbeten under flera år, har nu ej på länge anlitats; och om än denna rättighet, hvars utöfning för hvarje gång är beroende af vederbörligt bemyndigande, anses ej böra borttagas, torde dock behofvet att använda den än mera minskas, om till distriktschefernas nuvarande åligganden lägges jemväl det, i gällande instruktion icke upptagna, att afgifva skriftliga utlåtanden i de frågor, som af Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen till deras hörande remitteras.

För att vara distriktscheferna behjelpiga med inom distrikten förekommande göromål, torde fortfarande såsom hittills ingenjörsofverbiträden böra anställas, ett i hvarterdera af de sex föreslagna distrikten, hvilka biträden — då till dessa platser antagligen komma att användas yngre, mer

eller mindre oförsökte personer — synas böra anställas allenast på förordnande och således endast med arfvoden aflönas.

Styrelsens behof af vaktbetjening lär, fortfarande såsom för närvarande, vara tillgodosedt med en vaktmästare.

Komitén hemställer på grund häraf,

att å Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens tekniska afdelning må anställas, förutom förste ingenjören, en andre ingenjör samt å den administrativa afdelningen, utom sekreteraren, en registrator, tillika revisor;

att norra väg- och vattenbyggnadsdistriktet må delas i tvenne, så att distriktens antal blifver sex, hvarterda med en chef och ett extra ingenjörbiträde;

att distriktschefernas nuvarande åligganden må ökas med skyldigheten att afgifva skriftliga utlåtanden i frågor, som för sådant ändamål af Styrelsen till dem öfverlemnas; samt

att hos Styrelsen må anställas en vaktmästare.

I fråga om tjänsters tillsättning, beviljande af tjänstledighet och om vikarieförordnande inom Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen hemställer Komitén, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med hvad för andra embetsverk blifvit stadgadt, *Tjänsters tillsättning, tjänstledighet m. m.*

att öfverdirektören och, efter underdånigt förslag af honom, förste ingenjören samt sekreteraren och kamreraren må utnämnas af Eders Kongl. Maj:t, äfvensom distriktscheferna efter förslag af Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen;

att Styrelsen deremot må ega tillsätta öfrige tjänstemän samt vaktmästaren, äfvensom antaga ingenjörbiträden i distrikten och extra ordinarie tjänstemän i Styrelsen;

att Styrelsen må ega bevilja tjänstledighet för förste ingenjören och sekreteraren under högst fjorton dagar, för annan ordinarie tjänsteman under högst tre månader samt för extra ordinarie tjänsteman och vaktmästaren efter omständigheterna;

att Styrelsen må ega förordna vikarie för förste ingenjören samt sekreteraren under semester och annars

på högst fjorton dagar, samt för öfrige ordinarie tjenstemän under tre månader; äfvensom

att, om ordinarie tjensteman behöfver ledighet under eller vikariatsförordnande erfordras för längre tid, än nu är nämndt, underdånig ansökan derom skall göras hos Eders Kongl. Maj:t.

Allmänna grunder och vilkor för löneregleringen.

Enahanda vilkor för åtnjutande af den nya aflöningen och samma allmänna grunder för löneregleringen, hvilka i andra embetsverk vunnit tillämpning, synas jemväl för Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens embets- och tjenstemän böra meddelas, dock med iakttagande ej blott deraf, att Styrelsen skall vara skyldig att, derest — när Styrelsen öfver statens jernvägsbyggnader kommer att upphöra — sådant bestämmes, öfvertaga ledningen af de jernvägsanläggningar, som derefter kunna för statens räkning ifrågakomma, utan äfven deraf att, då distriktschefernas tid icke uteslutande kommer att upptagas af tjenstgöring för statens räkning, de å ena sidan ej böra förmenas att med ifrågavarande befattningar förena andra tjenester, och å andra sidan icke böra tillerkännas rättigheten att åtnjuta semester.

Komitén föreslår således,

att embets- och tjensteman i Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen skall vara underkastad den vidsträcktare tjenstgöringsskyldighet eller jemkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af embetsverket eller dess särskilda afdelningar, vare sig i följd af Styrelsens öfver statens jernvägsbyggnader upphörande eller eljest i allmänhet kan varda stadgad, äfvensom, derest i en framtid verkets ställning inom statsförvaltningen så förändras, att detsamma ej längre kan såsom sjelfständigt embetsverk anses, vara förpligtad att, med bibehållande af den tjenstegrad och aflöning han innehar, efter den nya arbetsordningen sköta de med tjensten förenade göromål;

att med embete eller tjenst i sjelfva Styrelsen icke må förenas annan tjenst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat, ej heller annan tjenstebefattning, med mindre den finnes icke vara hinderlig för fullgörande af tjenstgöringen i Styrelsen; dock att tjensteman, som vid den nya löneregleringens inträdande redan innehar tjenst

utom Styrelsen, må densamma bibehålla, så länge den icke är för tjenstgöringen i Styrelsen hinderlig;

att aflöningarne för de å Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens stat uppförde ordinarie embets- och tjenstemän samt vaktmästare fördelas i lön och tjenstgöringspenningar, hvilka senare få uppbäras endast för den tid, tjenstens innehafvare verkligen tjenstgjort eller åtnjutit semester, men skola för den tid, han eljest varit från tjenstgöring befriad, utgå till den, som tjensten förrättat;

att den, som af sjukdom hindras att sin tjenst förrätta, eger uppbära hela lönen; men att den, som eljest undfår ledighet för svag helsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskilda uppdrag, kan förpligtas att under ledigheten utöfver sina tjenstgöringspenningar afstå så mycket af lönen, som för tjenstens förrättande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att vid sjukdomsförfall, eller när det erfordras i följd af tjänsteresor eller för beredande af semester, tjensteman af lägre grad skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning inom Styrelsen, densamma, emot åtnjutande, i förstnämnda fall, af de för befattningen anslagna tjenstgöringspenningar, men eljest af deremot svarande belopp i stället för egna tjenstgöringspenningar, bestrida, dock ej längre än tre månader under ett år;

att, der förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af tjenst i samma lönegrad anses böra medgifvas, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under vilkor, att innehafvaren mera än fyra år af denna tid sjelf bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjenst, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester, och för andra förhöjningen, om sådan eger rum, efter ytterligare fem år, på samma vilkor, under iakttagande, hvad såväl den ena som den andra förhöjningen angår, deraf att den högre aflöningen ej får tillträdas, förr än vid början

af kalenderåret näst efter det den stadgade tjensteåldern blifvit uppnådd; börande löntagaren dervid tillgodoräknas den tid, som före den nya statens utfärdande förflutit från hans tillträde till tjensten, vare sig på grund af fullmakt eller konstitutorial, eller på grund af förordnande i följd af frågan om verkets omorganisation;

att tjensteman skall, då han uppnått 65 lefnads- och minst 35 tjensteår, vara förpligtad att med oafkortad lön såsom pension från tjensten afgå, Eders Kongl. Maj:t eller Styrelsen, der det tillkommer denna att afskedet utfärda, dock obetaget att låta med det samma anstå, derest och så länge den pensionsberättigade pröfvas kunna i tjensten på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna och kan finnas villig att i densamma qvarstå; samt

att semester må åtnjutas, när sådant utan hinder för göromålsens behöriga gång kan ske, af öfverdirektören, förste ingeniören samt sekreteraren under en och en half månad samt af andre ingeniören och registratören under en månad årligen.

Löneförmåner.

Komitén har härefter att yttra sig om beloppen af de löneförmåner, som böra tillkomma Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens embets- och tjenstemän samt vaktmästare.

Om än de ärenden, hvilkas handläggning åligger Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, icke äro till antalet jmförliga med dem, som tillhöra flera andra embetsverk, äro de dock i allmänhet af synnerlig vikt för det allmänna; och nödvändigheten deraf, att Styrelsens maktpåliggande verksamhet utföras af personer med tillräcklig sakkunskap kan ej nog framhållas. För utförande af öfverdirektörsbefattningen erfordras i förening administrativ förmåga samt grundliga teoretiska och praktiska insigter i ingeniörsyrket. En person med dessa egenskaper kan med all säkerhet, om han vill egna sin tid åt enskild verksamhet, påräkna att blifva flitigt anlitad vid förekommande ingeniörsarbeten och derigenom förvärfva sig, i förhållande till statens tjenare, jmförelsevis stora inkomster. En aflöning till motsvarande belopp torde dock ej staten rimligen kunna erbjuda och behöfver det ej heller med hänsyn till de fördelar i öfrigt, som staten,

utöfver de bestämda årliga lönerna, tillförsäkrar sina tjenare; men å andra sidan måste staten i fråga om befattningar, som hos innehafvarne kräfva egenskaper, användbara för och eftersökta af den enskilda företagsamheten, tillse, att aflöningsförmånerna bestämmas till sådana belopp, att personer med verklig och framstående duglighet kunna finna med sin fördel för- enligt att för dem afstå de med den enskilda verksamheten förenade större, om än mera tillfälliga fördelarne. Komitén anser därför för sin del 7,500 kronor, fördelade i 5,000 kronor lön och 2,500 kronor tjenstgöringspenningar, vara det lägsta belopp, för hvilket en skicklig chef för Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen kan med någon säkerhet vara att påräkna.

Beträffande tjenstemännen å Styrelsens tekniska afdelning, motsvara deras tjenstebefattningar närmast resp. andra och första gradens tjenester i de nyreglerade embetsverken, men med hänsyn till den tekniska duglighet, som dessa befattningar förutsätta hos innehafvarne, gäller jemväl i fråga om dem och deras utsigter till förvärf på enskild väg hvad här ofvan angående öfverdirektören i detta afseende blifvit anfördt; och löneförmånerna för ifrågavarande tjenstemän lära därför böra något höjas utöfver de belopp, som i allmänhet äro för andra och första gradens tjenester bestämda. Förste ingenjörens aflöning föreslås därför till 3,500 kronor lön och 2,000 kronor tjenstgöringspenningar, tillhopa 5,500 kronor, samt andre ingenjörens till 2,500 kronor lön och 1,500 kronor tjenstgöringspenningar, tillhopa 4,000 kronor, med två ålderstillägg à 500 kronor för vardera.

Aflöningen för administrativa afdelningens tjenstemän samt för vaktmästaren lära böra bestämmas till samma belopp, som för motsvarande befattningar inom andra embetsverk redan äro fastställda.

Hvad angår distriktscheferna, har Komitén redan anmärkt, att deras tid icke uteslutande kommer att upptagas af statens tjenst. Denna omständighet innefattar utan tvifvel en verklig fördel för det allmänna, enär dessa tjenstemän, om de vore begränsade till den praktiska utöfning af sitt yrke, som vid arbeten för det allmännas räkning ifrågakommer, skulle sakna tillfälle till den mångsidiga utbildning, som endast på erfarenhetens väg kan vinnas under utförandet af olikartade arbeten. Då emellertid tillfälle sålunda är dem beredt att genom enskild verksamhet förvärfva sig ökade inkomster, blir det icke behöfligt att sätta aflöningen för dem så högt, som med fästadt afseende å deras lefnadsbehof eljest skulle vara nödvändigt. Komitén föreställer sig sålunda, att deras göromål för statens räkning blifva skäligen ersatta med en årlig aflöning af 3,000 kronor, utan rätt

till något ålderstillägg. Fördelningen af lönebeloppet i lön och tjänstgöringspenningar synes dock böra blifva en annan, än den för lägsta gradens tjänster vanliga, enär distriktschef, om han i denna tjänst blir pensionsmessig, med hänsyn till sin föregående gagnande verksamhet i statens tjänst, torde vara förtjent af större pension, än som enligt nyssnämnda fördelning skulle honom tillkomma. Komitén anser därför distriktschefs aflöning böra fördelas i 2,400 kronor lön och 600 kronor tjänstgöringspenningar.

För de extra distriktsingenjörerna lär arfvodet böra sättas något högre, än som vanligen beräknats för extra biträden, och sålunda bestämmas till minst 1,500 kronor för hvardera.

Komitén hemställer på grund häraf,

att aflöningsförmåner för samtliga här ofvan föreslagne embets- och tjänstemän samt för vaktmästarerna må bestämmas i enlighet med härhos under litt. B bifogade förslag till stat.

*E. o. tjänstemän,
vikariat
m. m.*

Varda Komiténs förut framställda förslag rörande antalet af Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens tjänstemannapersonal, semester, villkoren för de nya aflöningsarnes åtnjutande och om tjänstgöringspenningarnes belopp för de olika tjänsterna godkända, erfordras för vikariatsersättning under semester för de af Styrelsens personal, som ansetts böra deraf komma i åtnjutande, en årlig summa af 662 kronor 50 öre.

Till ersättning åt de två extra ordinarie tjänstemän, Komitén ansett behöfliga för att biträda med förefallande göromål, den ene å tekniska och den andra å administrativa afdelningen, åtgår, om arfvodet beräknas till 1,500 kronor för den förre, eller lika med arfvodet till extra distriktsingenjörer, och till 1,200 kronor för den senare, ett årligt belopp af 2,700 kronor.

Årliga kostnaden för renskrifning hos Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har af Komitén beräknats till omkring 950 kronor, hvilket belopp dock för slutsummans jemnande upptages till 937 kronor 50 öre.

Komitén föreslår därför,

att ett årligt anslag af 4,300 kronor må ställas till Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förfogande för att användas till arfvoden åt extra ordinarie tjänstemän, vikariatsersättning under semester samt renskrifningskostnad.

Den af Komitén för Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen föreslagna stat (bil. litt. B) upptager, med inberäkning af de extra distriktsingenjörerna, 17 embets- och tjenstemän samt slutar å kronor 56,600: — och då, enligt för innevarande år gällande stat för Styrelsen (bil. litt. A), dess tjenstemannapersonal uppgår till ett antal af 18, och dessas löneförmåner, tillsammans med öfriga utgifter för Styrelsen, till » 43,482: — skulle enligt Komiténs förslag personalen minskas med *en* tjensteman, men kostnaderna ökas med » 13,118: —

Det för beredande af ålderstillägg åt Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens embets- och tjenstemän erforderliga belopp lärer bära hvarje år för det nästkommande beräknas och upptagas i summan af det under rikstatens sjetta hufvudtitel uppförda förslagsanslag till ålderstillägg.

Återställande Styrelsens för allmänna väg- och vattenbyggnader till Komitén remitterade, underdåniga skrifvelse af den 1 November 1873, bifogar Komitén härmed underdånigst de särskilda yttranden, innefattande afvikelser från Komiténs förslag, hvilka af Komiténs ordförande och ene ledamot afgifvits; framhårdande Komitén med djupaste vördnad, trohet och nit,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåtar

CARL G. BEIJER.

ERIK LJUNGSTEDT. O. R. HAMMAR. LISS OL. LARSSON.

Aug. Hagman.

Stockholm den 19 Maj 1879.

Bil. litt. A.

Aflöningsförmåner

för embets- och tjenstemän samt vaktmästare hos *Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader*, enligt den för år 1879 fastställda extra stat, m. m.

	Aflöning.	Dyrtids- tillägg.	Summa.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.
Öfverdirektören	6,000	1,000	7,000
1 Byråchef	4,500	900	5,400
1 Kamrerare	3,000	600	3,600
1 Tekniskt biträde med benämning förste adjutant	3,000	600	3,600
1 d:o d:o d:o andre d:o	2,000	400	2,400
1 Registrator	1,800	360	2,160
1 Kanslist	1,000	200	1,200
1 Vaktmästare	600	150	750
1 Distriktschef	1,800	360	2,160
4 d:o	7,200	1,440	8,640
1 Distriktsadjutant	750	150	900
5 d:o	3,750	750	4,500
Arfvoden och gratifikationer åt e. o. tjenstemän samt renskrifningskostnad, år 1878 uppgående till	—	—	1,172
Summa	—	—	43,482

Bil. litt. B.

Förslag till stat

för Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, att tillämpas från och med år 1881.

	Lön.	Tjenst- göringspen- ningar.	Summa.	
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	
Öfverdirektören	5,000	2,500	7,500	
Tekniska afdelningen:				
1 Förste ingenjör	3,500	2,000	5,500	
1 Andre d:o	2,500	1,500	4,000	
Administrativa afdelningen:				
1 Sekreterare och kamrerare, til- lika ombudsman	3,000	1,500	4,500	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 Registrator, tillika revisor ...	1,800	1,200	3,000	
Till vikariatsersättning, arfvoden åt extra ordinarie tjenstemän och renskrifningskostnad	—	—	4,300	
1 Vaktmästare	500	300	800*)	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
1 Distriktschef	2,400	600	3,000	
5 d:o	12,000	3,000	15,000	
1 extra distriktsingenjör, arfvode	—	—	1,500	
5 d:o d:o d:o	—	—	7,500	
Summa	—	—	56,600	

*) Om vaktmästaren åtnjuter bostad jemte vedbrand, böra, såvida icke dessa förmåner tillkomma honom såsom portvakt eller för andra åligganden utöfver tjensten, desamma till ett värde af 150 kronor inberäknas under lönen, hvilken i sådant fall bör utgå med 350 kronor.

Särskilda meningar

af

1:o) *Carl G. Beijer.*

Då jag för min del icke ansett mig kunna instämma med Komitén rörande den för Chefen i Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen föreslagna lön af 7,500 kronor, får jag härmed anföra min deremot skiljaktiga mening.

Den föreslagna lönen anser jag nemligen icke stå i rätt förhållande till de anspråk, som böra ställas på innehafvaren af en så maktpåliggande befattning, enär denna aflöning icke är större än den, som en duglig arbetschef vid något större arbetsföretag under nuvarande förhållanden kan påräkna och vida mindre än de löneförmåner, som våra större kommuner, äfvensom serskilda arbetsdirektioner betala de ingenjörer, som utföra deras större arbeten eller anläggningar. Flera af de sålunda anställda ingenjörer kunna derjemte påräkna inkomster af enskild praktik. Då den för Chefen föreslagna lönen icke förutsätter något ålderstillägg, utan skulle fortfarande till oförändradt belopp bibehållas och Chefen icke kan eller bör åtaga sig någon enskild praktik för att derigenom förbättra sina inkomster, så synes det mig, att stora svårigheter komma att möta för Kongl. Maj:t vid framtida besättande af denna plats, om dertill skall väljas den erfarnaste, dugligaste och mest lämplige bland landets ingenjörer, så framt endast så jemförelsevis ringa aflöningsvilkor, som de Komitén föreslagit, kunna erbjudas.

Vore nu Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens åliggande inskränkta till endast planers och förslagers granskning och förslagers uppgörande, till fördelning af de för allmänna arbeten anslagna medel och till öfvervakande af dessa arbetens utförande enligt nådigst gillade arbetsplaner, skulle den föreslagna aflöningen möjligen kunna anses motsvara de chefsbefattningen tillhörande göromålen, men då ifrågavarande Styrelse derjemte har att afgifva flera maktpåliggande utlåtanden i frågor, som röra landets kommunikationsväsen och större allmänna arbeten, hvilka fordra noggrann pröfning och sakkännedom samt ofta träget arbete, så synes det mig, att

Chefen i Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, om han än icke anses böra innehafva samma rang, som cheferna i de större förvaltande verken, dock hvad aflöningsförmåner beträffar bör vara likställd med dem, eller bör tillerkännas en aflöning af 9,000 kronor årligen, som med hänsyn till de fördelar i öfrigt, hvilka staten utöfver den bestämda årliga lönen tillförsäkrar sina tjenare, mera öfverensstämmer med de inkomster, som en mera framstående ingenjör bör kunna påräkna, i fall han egnar sin tid antingen åt utförandet af större allmänna arbeten eller åt enskildta industriella företag.

Äfvenledes anser jag, att det af Komitén föreslagna årliga anslaget af 4,300 kronor, som skulle ställas till Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förfogande, för att användas till arfvoden åt extra ordinarie tjenstemän, vikariatsersättning under semester samt renskrifningskostnad, vara för litet och tror att detsamma, i fall man skall kunna påräkna dugliga extra ordinarie tjenstemän, bör ökas med 700 kronor, eller till 5,000 kronor.

Genom de sålunda föreslagna förhöjningarne skulle Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens stat komma att uppgå till 58,800 kronor, i stället för 56,600 kronor, som Komitén föreslagit.

och 2:o) *Liss Olof Larsson.*

I fråga om antalet tjenstemän, som inom Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen äro erforderlige, har jag varit ense med Komiténs flertal, men icke så i fråga om aflöningsbeloppen för Styrelsens chef och för tjenstemännen å Styrelsens tekniska afdelning. För chefen har Komiténs flertal föreslagit en aflöning af 7,500 kronor eller samma belopp, som för chefen för Landtmäteristyrelsen, för Öfverintendentsembetet och för Statistiska centralbyrån föreslagits, hvaraf framgår, att Komiténs flertal ansett cheferna för samtliga nu omnämnda embetsverk böra vara likställda. Då emellertid Riksdagen bestämt aflöningsförmånerna för hvar af de tre sistnämnda cheferna till 5,000 kronor lön och 2,000 kronor tjenstgöringspenningar, anser jag, att Komitén nu bort föreslå lika belopp för chefen i Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. Ett ytterligare skäl härför kan äfven hemtas deraf, att samma Styrelse i sitt till Kongl. Maj:t den 1 November

1873 afgifna förslag till ny aflöningsstat för embetsverket föreslagit chefs löneförmåner till endast 6,500 kronor.

Uti samma förslag har Styrelsen tillika föreslagit, att lönen måtte bestämmas för byråchefen, hvars benämning enligt Komiténs betänkande skulle blifva förste ingenjör, till 5,000 kronor och för förste adjutanten, motsvarande den af Komitén föreslagne andre ingenjören, till 1,500 kronor, utan ålderstillägg för någondera, hvaremot Komiténs flertal ansett löneförmånerna böra bestämmas för den förre till 5,500 kronor, deraf lön 3,500 kronor och tjänstgöringspenningar 2,000 kronor, och för den senare till 4,000 kronor, deraf lön 2,500 kronor och tjänstgöringspenningar 1,500 kronor, jemte två ålderstillägg à 500 kronor för vardera. Under förutsättning att förste ingenjören får till åliggande att utöfva chefs tjensteåligganden, då denne är hindrad att sjelf utöfva sitt embete, samt på de skäl, Komitén för sin del anfört för behofvet af högre lön för förste ingenjören, än annars för tjenstemän i andra lönegraden i allmänhet föreslagits, anser jag, att denne tjenstemans löneförmåner bort föreslås till 3,000 kronor lön och 2,000 kronor tjänstgöringspenningar, jemte två ålderstillägg à 500 kronor. För intendenten i Öfverintendentsembetet, af hvilken jemväl fordras tekniska kunskaper, hafva löneförmånerna visserligen icke bestämts till högre belopp än för andra gradens tjenstemän i allmänhet, men då göromålen hos Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen äro af större omfång och betydelse, har jag dock ansett, att för förste ingenjören i nämnda Styrelse, lönebeloppet skäligen borde sättas 500 kronor högre. Deremot synas mig andre ingenjörens löneförmåner böra föreslås till samma belopp, som i allmänhet är bestämdt för första gradens tjenstemän.

Till ersättning åt extra biträden hos Styrelsen har Komitén funnit ett årligt belopp af 2,700 kronor erforderligt, nämligen 1,500 kronor åt biträdet å tekniska afdelningen och 1,200 kronor åt det å administrativa afdelningen. För min del anser jag 2,400 kronor vara fullt tillräckliga för ifrågavarande ändamål, helst Styrelsen är oförhindrad att, om så finnes erforderligt, använda en större del af detta belopp för den tekniska, än för den administrativa afdelningen.

Då det åt Komitén senast meddelade uppdrag endast afsett regleringen af *Styrelsen* för allmänna väg- och vattenbyggnader, och jag icke kan finna, att vare sig distriktscheferna eller deras adjutanter tillhöra sjelfva Styrelsen, har jag för min del ansett, att Komitén icke haft att yttra sig angående dessa tjenstemän; ty den omständigheten att desamme hittills

upptagits å samma aflöningsstat, som Styrelsen — hvilken stat för öfrigt icke är eller varit ordinarie — bevisar ej, att ifrågavarande tjänstemän tillhöra sjelfva Styrelsen. Komitén har ock t. ex. i sitt underdåniga betänkande angående löneroglering m. m. för Arméförvaltningen, å hvars ordinarie stat finnas upptagne de vid Stockholms och Göteborgs utredningsförråder, slotts- och förrådsmagasinet i Stockholm samt kronobageriet derstädes anställde tjänstemän och betjente, förklarar att dessa förråder m. m. icke kunde anses utgöra någon del af den egentliga Arméförvaltningen, hvarföre Komitén funnit regleringen af dessa inrättningar ligga utom det Komitén meddelade uppdrag. Då emellertid Komiténs flertal funnit erforderligt att yttra sig jemväl i fråga om berörde distriktschefer och adjutanter, har äfven jag ansett mig böra uttala min mening i samma fråga. Lika med Komiténs flertal anser jag, att norra väg- och vattenbyggnadsdistriktet är för stort, sådant det nu är, enär det omfattar icke allenast hela Norrland och en del af Dalarne, utan ock Upsala och Stockholms län; men deraf följer icke nödvändigt, att distriktet behöfver delas i två, hvartdera med sin distriktschef och extra distriktsingeniör. Mig synes tvärtom, att i sammanhang med ny löneroglering en ny indelning af distrikten jemväl bör försiggå, och om dervid Norr- och Vesterbotten, Vester-norrland och Jemtland samt möjligen äfven Helsingland göres till ett distrikt med en distriktschef och två extra distriktsingeniörer, torde behofvet der vara väl tillgodosedt. Gestrikland, Upland och Stockholms län samt den del af Dalarne, som nu tillhör norra distriktet, jemte de öfriga länen, torde utan svårighet kunna indelas i fyra distrikt, hvartdera med sin distriktschef och extra distriktsingeniör, hvarigenom distriktens antal skulle, hädanefter såsom hittills, blifva fem.

I fråga om aflöningen för sistnämnde tjänstemän, för hvilka Styrelsen i sitt förut berörda förslag hemställt om 2,100 kronors lön för distriktschef och 1,000 kronors lön för adjutant, har jag ansett löneförmånerna för distriktschef icke böra bestämmas högre än till 2,000 kronor i lön och 500 kronor i tjänstgöringspenningar samt arfvodet för extra distriktsingeniör böra utgå med 1,000 kronor. Jag har trott mig så mycket heldre kunna föreslå aflöningarne till dessa mindre belopp, som ifrågavarande tjänstemän fått en icke oväsentlig förbättring i sina förutvarande villkor genom Kongl. brefvet den 29 Mars nästlidet år, hvilket berättigar Styrelsens tjänstemän samt officerarne vid Väg- och vattenbyggnadskorpsen att vid förrättningar, utöfver den ersättning, som enligt gällande resereglemente dem tillkommer, åtnjuta 5 kronors dagarfvode.

Enligt mitt förslag skulle den blifvande staten för Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen erhålla följande utseende:

	Lön.	Tjenstgöringspenningar.	Summa.	
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	
Chefen	5,000	2,000	7,000	
Tekniska afdelningen:				
1 Förste ingenjör	3,000	2,000	5,000	
1 Andre d:o	1,800	1,200	3,000	
Administrativa afdelningen:				
1 Sekreterare och kamrerare, tillika ombudsman	3,000	1,500	4,500	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 Registrator, tillika revisor ...	1,800	1,200	3,000	
Till vikariatsersättning, arfvoden åt extra ordinarie tjenstemän och renskrifningskostnad	—	—	3,975	
1 Vaktmästare	500	300	800*)	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
1 Distriktschef	2,000	500	2,500	
4 d:o	8,000	2,000	10,000	
1 extra distriktsingenjör, arfvode	—	—	1,000	
5 d:o d:o d:o	—	—	5,000	
Summa	—	—	45,775	

*) Om vaktmästaren åtnjuter bostad jemte vedbrand, böra, såvida icke dessa förmåner tillkomma honom såsom portvakt eller för andra åligganden utöfver tjensten, desamma till ett värde af 150 kronor inberäknas under lönen, hvilken i sådant fall bör utgå med 350 kronor.

Då nu gällande stat uppgår till kronor 43,482
och den af Styrelsen år 1873 föreslagna till » 40,572
samt det af Komiténs flertal uppgjorda förslag till stat till » 56,600,
visar sig, att mitt förslag till stat, som slutar å » 45,775,
är 2,293 kronor högre än nuvarande stat och 5,203 kronor högre än den
af Styrelsen föreslagna, men 10,825 kronor lägre än den af Komiténs flertal afgifna förslagsstat.